

Laat je niet
ver[r][g]assen door **CO!**

De meeste dodelijke ongevallen door vergiftiging in België zijn te wijten aan CO (koolstofmonoxide). Elk jaar sterven in België ongeveer 25 personen ten gevolge van een CO-vergiftiging en worden bijna 1.300 personen opgenomen in een ziekenhuis na een CO-vergiftiging (analyse 2006). De meeste zijn minder dan 40 jaar oud. In 2002 telde Antwerpen 141 CO-ongevallen met 419 slachtoffers, waarvan 5 met dodelijke afloop (gegevens Antigifcentrum). De meeste ongevallen vinden plaats tussen november en april.

Deze brochure probeert je te helpen om het CO-gevaar tijdig op te sporen en een overzicht te geven van alle nuttige informatie over CO-vergiftiging geldig voor stad Antwerpen.

INHOUD

Wat is CO (koolstofmonoxide)?	5
Hoe word je blootgesteld aan koolstofmonoxide?	5
Wie loopt het grootste risico op een CO-vergiftiging?	5
Hoe word je vergiftigd?	6
Wat zijn de symptomen?	7
Preventietips	7 - 9
Wat doe je bij een CO-ongeval?	10
Informatie voor huurders	10
Informatie voor eigenaars	11
Premies	11
Welke diensten kan stad Antwerpen leveren i.v.m. CO-vergiftiging?	11
Zijn er wetten en normen om je gezondheid te beschermen?	12 - 15
Aannemers zoeken	16 - 17
Adressen, interessante links, downloadbare folders (A-Z)	18 - 20

WAT IS CO (KOOLSTOFMONOXIDE)?

Koolstofmonoxide is het meest voorkomende giftige gas binnenshuis. Je ruikt het niet, je ziet het niet, je proeft het niet. Wat maakt dat het meestal niet wordt opgemerkt.

Koolstofmonoxide komt vrij bij de onvolledige verbranding van brandstoffen die koolstofatomen bevatten (fossiele brandstoffen zoals steenkool, gas, aardolie, hout, uitlaatgassen van auto..., sigaretten enz.).

HOE WORD JE BLOOTGESTELD AAN KOOLSTOFMONOXIDE?

De meeste CO-intoxicaties zijn te wijten aan onvolledige verbranding van gas op de eerste plaats, en aan steenkool op de tweede plaats. Vier elementen zijn hierbij zeer belangrijk: de veiligheid van de apparaten, hun installatie, aanvoer van voldoende verse lucht aan de brander en de toestand van de schoorstenen. Warmwatoestellen en geisers veroorzaken de meeste ongevallen. Ook kolenkachels, verplaatsbare verwarmingstoestellen en uitlaatgassen van voertuigen veroorzaken CO-ongevallen.

Sinds de oliecrisis in de jaren '70 hechten we veel belang aan de thermische isolatie van woningen. Maar wanneer er in je woning niet genoeg ventilatie is, word je geconfronteerd met condensatieproblemen, vocht en schimmel, enz.

Een ander, minder zichtbaar gevolg is het CO-probleem.

CO blijft nog altijd het sterkste gif dat in de woning voorkomt.

Meer info: folder Antigifcentrum

WIE LOOPT HET GROOTSTE RISICO OP EEN CO-VERGIFTIGING?

Kinderen zijn gevoeliger dan volwassenen.

Bij zwangere vrouwen kan CO-vergiftiging een handicap of de dood veroorzaken van de foetus.

Personen met ademhalings- en schildklierproblemen, hart- en vaatziekten of bloedarmoede behoren ook tot de risicogroepen.

Uit statistieken blijkt dat huurders dubbel zoveel risico lopen op CO-vergiftiging als eigenaars.

Meer info: folder Antigifcentrum

HOE WORD JE VERGIFTIGD?

Zonder een meetinstrument kan je onmogelijk de aanwezigheid van CO in de omgevingslucht opsporen. Het is namelijk reukloos, kleurloos en smaakloos. Wanneer we ademen komt er zuurstof in onze longen. Ons bloed neemt deze zuurstof op en levert deze af aan de weefsels en organen in ons lichaam. Als je het schadelijke gas CO inademt, dan vervoert je bloed minder zuurstof en neemt het ook CO mee. Je krijgt dan een zuurstoftekort en een vergiftiging. Zelfs bij een kleine hoeveelheid CO in de lucht, zijn onze cellen niet meer in staat om de beschikbare zuurstof te gebruiken.

Meer info: folder Dienst Gezondheidsbevordering van de Socialistische Mutualiteit en website medisch milieukundigen

WAT ZIJN DE SYMPTOMEN?

Langdurige CO-blootstelling aan lage hoeveelheden:

- > Hardnekkige hoofdpijn, die blijft na het innemen van pijnstillers
- > Chronische vermoeidheid
- > Concentratieproblemen
- > Wijzigingen in gemoedstoestand
- > Misselijkheid

De diagnose is meestal niet gemakkelijk te stellen door een dokter, maar het bijhouden van een gezondheidsklachtendagboek kan de dokter daarbij helpen. CO-vergiftiging is te zien in het bloed. De bloedafname moet wel gebeuren op het ogenblik van de klachten.

Korte CO-blootstelling aan hoge dosissen:

- > Hoofdpijn
- > Duizeligheid
- > Vermoeidheid
- > Misselijkheid
- > Braken
- > Bewustzijnsverlies
- > Coma
- > Dood

Wanneer de CO-hoeveelheid in de kamer zeer hoog is, kan de coma zeer snel intreden, nog voor het slachtoffer de tijd heeft om te reageren.

PREVENTIETIPS

Het is van belang zo weinig mogelijk CO en zoveel mogelijk zuurstof in de kamer te hebben. Hiervoor kan je zelf de volgende maatregelen nemen:

> **Zorg voor een regelmatige aanvoer van verse lucht:**

verse lucht zorgt voor een betere verbranding.

Voorbeeld: om 1 deel aardgas volledig te verbranden, heb je 10 delen verse lucht nodig. Wanneer de opstellingsruimte van het toestel onvoldoende geventileerd wordt, verloopt de verbranding niet goed en wordt er CO geproduceerd. Bovendien functioneren de verwarmingstoestellen dan minder zuinig. Een niet afsluitbare verluchtingsrooster onderaan de deur of een buitenmuur is verplicht, omdat de zuurstofrijke lucht zich laag tegen de grond bevindt (zie verder bij federale wetten over aardgas, butaan en propaan).

Zie ook verder bij '12. Zijn er wetten en normen...' en het dossier Infogas 2 van KVVBG (Koninklijke Vereniging van Belgische Gasvlieden)

> **Zorg voor een regelmatige afvoer van de verbrandingsgassen:**

vensters of muren die bedekt zijn met damp (condensatie), wijzen op een onvoldoende afvoer van de verbrande gassen. Voorzie steeds een afvoer van de verbrandingsgassen via een schoorsteen. CO is lichter dan lucht en stijgt dus en kan via deze weg afgevoerd worden.

> **Schoorsteen:**

laat de trekqualiteit van je schoorsteen regelmatig controleren. Laat de schoorsteen elk jaar vegen door een ervaren schoorsteenveger. Bij verwarming met stookolie is dit verplicht, voor gas niet. Een betrouwbare schoorsteenveger zal altijd nagaan of uw schoorsteen 'dicht' genoeg is (geen defecten vertoond).

Meer info vind je in de folder van het Antigifcentrum.

> **Kies een betrouwbare schoorsteenveger:**

een bekwaame schoorsteenveger gebruikt naast een stofzuiger ook een ragebol en zal met neerwaartse en opwaartse bewegingen de schoorsteen over de gehele lengte schoonmaken. Een deskundige schoorsteenveger moet ook een controle kunnen uitvoeren van de dichtheid en ledigheid van de schoorsteenkanalen en de toestand van de schoorsteenkap. Betaal geen voorschotten! Betaal enkel het totale bedrag na uitvoering van de werken en ontvangst van het attest!

> **Gebruik toestellen waarvoor ze dienen:**

een 5 liter-keukengeiser mag niet aangesloten worden op een bad of douche. De keukengeiser is enkel geschikt voor kortstondig gebruik, vb. voor een afwas. Het gebruik van 5 liter- toestellen die niet aangesloten zijn op een gereglementeerde schoorsteen, raden we ten zeerste af, omdat de meeste CO-ongevallen gebeuren door onoordeelkundig gebruik of installatie van deze toestellen. Gebruik voor een douche minimaal een badgeiser van 10 liter/minuut en voor een bad een badgeiser van minimaal 13 liter/minuut die op een correcte manier aangesloten zijn op een gereglementeerde schoorsteen. Voor een badgeiser geldt de verplichting om deze te voorzien van een Thermische TerugslagBeveiliging (TTB).

> **Gebruik van mobiele toestellen vermijden:**

mobiele verwarmingstoestellen zijn niet aangesloten op een schoorsteen. Hun verbrandingsproducten (o.a. CO, CO₂ en vocht) worden over de hele kamer verspreid. Ventilatie van de kamer is dan ook van essentieel belang. Laat bijvoorbeeld een deur of een venster op een kier. Gebruik deze toestellen niet als hoofdverwarming en NOOIT in een slaapkamer. We raden gebruik van deze toestellen af.

> **Laat kachels nooit op de laagste stand staan:**

De meeste ongevallen met CO die het gevolg zijn van het gebruik van kolenkachels, komen voor in de lente of de herfst, omdat dan het klimaat milder is, de schoorsteen minder trekt, en mensen hun kachel op een lagere stand plaatsen. Maar, hoe lager de stand, hoe hoger de CO-aanmaak door de kachel.

Meer tips in verband met het correct gebruik van kachels staan vermeld in de infofolder van het Antigifcentrum.

➤ **Onderhoud regelmatig uw verwarmingstoestellen:**

bij aardgas geeft de kleur van de vlam aan of er een goede verbranding is. Een geeloranje vlam in een gastoestel wijst op een gebrek aan zuurstof. Het toestel – zeker de brander – moet dan door een vakman worden nagekeken en gereinigd. In geval van een goede verbranding heeft de vlam een blauwe kleur. Ook roetafzetting wijst op een onvolledige verbranding. De kans op CO-vorming is dan zeer groot.

➤ **Let op signalen:**

klachten bij meerdere personen tegelijk, klachten op bepaalde tijdstippen, afwijkend gedrag van kinderen of huisdieren kunnen erop wijzen dat er CO in de lucht is. Een teveel aan damp (condensatie) in een kamer is eveneens een alarmsignaal. In dit geval werkt de afvoer van de verbrandingsgassen niet goed (terugslag).

➤ **Let op de weersomstandigheden:**

kijk uit bij extra mistig weer en windstilte. Het is belangrijk dat er dan extra verlucht wordt. Sinds 1995 voegt het Koninklijk Meteorologisch Instituut een 'CO'-waarschuwing bij de weerberichten wanneer de luchtgesteldheid de trek van de schoorstenen kan verstoren. Luister naar deze berichten.

➤ **Gebruik van een CO-detector? Ja of neen?**

Het belang van CO-detectors is beperkt. Het zijn 'passieve toestellen': ze geven een signaal af wanneer ze een abnormale hoeveelheid CO detecteren in de lucht. Maar dat volstaat niet om de bescherming van personen te verzekeren. Vooral niet in badkamers waar zich snel een grote hoeveelheid CO-dampen vormt. Deze toestellen zouden dus moeten reageren op een CO-concentratie in de omgevingslucht die de betrokkene nog de tijd laat om te reageren, maar er bestaat hieromtrent geen enkele norm. Met andere woorden: de CO-detector geeft een vals veiligheidsgevoel.

WAT DOE JE BIJ EEN CO-ONGEVAL?

1. **Ventileer:** zet ramen en deuren open.
2. **Neem de bron weg:** zet indien mogelijk het betrokken toestel af.
3. **Help het slachtoffer:** haal het slachtoffer uit de kamer en geef frisse lucht.

Als het slachtoffer nog bij bewustzijn is:

1. Roep er onmiddellijk een dokter bij voor verdere controle van het slachtoffer.

Als slachtoffer niet meer bij bewustzijn is:

1. Leg het slachtoffer op de zij, op de grond, zonder hoofdkussen (om verstikking bij braken te vermijden).
2. Bel 100 of 112, vermeld daarbij dat het over een CO-vergiftiging gaat en dat het slachtoffer niet meer bij bewustzijn is.

INFORMATIE VOOR HUURDERS

- > Als je een woning huurt, ben je verplicht om zelf de schoorsteen te laten vegen en de toestellen te laten onderhouden. De huisbaas is op zijn beurt verplicht om goede toestellen op een correcte manier te plaatsen en aan te sluiten. De schoorsteen moet goed trekken (infolder VIG).
- > Enkele raadgevingen in verband met je huurcontract (infolder Antigifcentrum):
Lees aandachtig je huurcontract. Laat het desnoods eens doornemen door de Huurdersbond alvorens je het tekent.
Vraag een bewijs van het onderhoud door een geregistreerde aannemer en van het vegen vóór je de woning betreft. Maak 'voorbehoud' bij het tekenen van je huurcontract i.v.m. toestellen die op dat moment nog afgesloten zijn.
- > Welke rechtsmiddelen heeft een huurder tegen een eigenaar die in gebreke blijft? (infolder Antigifcentrum)
 - Als huurder kan je dringend uit te voeren 'zware onderhoudswerken' of de noodzaak om een fout of een verborgen gebrek te herstellen, vaststellen. Je kan dit eerst mondeling melden. Als de eigenaar niet op de mondelinge verwittiging reageert, stuur je een aangetekende brief.
 - Wanneer de eigenaar niet reageert op het aangetekend schrijven kan je je wenden tot de vrederechter (vorderingsprocedure kost ongeveer € 35).
 - Vooraleer een vordering in te stellen kan men de vrederechter steeds verzoeken om de tegenpartij in verzoening op te roepen. De verzoeningsprocedure is steeds kosteloos (www.vredegerecht.be).
 - Verenigingen en syndicaten van huurders kunnen je helpen bij de verschillende procedures (contactgegevens Huurdersbond, zie verder bij adressen)

Meer info over rechten en plichten van de huurder lees je in de infobrochure van het Antigifcentrum.

INFORMATIE VOOR EIGENAARS

- > Rechtzaken over dodelijke CO-vergiftiging komen regelmatig voor en in diverse zaken werden eigenaars, architecten en aannemers veroordeeld voor 'onopzettelijke doding'.
- > Meer info over rechten en plichten van de eigenaar lees je in de infobrochure van het Antigifcentrum of in het Burgerlijk Wetboek Artikel 1719, 1720 en 1721.
- > De wet vermeldt o.a. dat als je een woning verhuurt met geïnstalleerde toestellen, deze toestellen in goede staat, correct geplaatst en aangesloten moeten zijn. De schoorsteen moet voldoen aan de door de wet bepaalde voorwaarden. De huurder is verplicht om de toestellen goed te onderhouden en als het om een ganse woning gaat, de schoorsteen te laten vegen (infolder VIG).

PREMIES

Er zijn verschillende premies die je kan aanvragen om je woning aan te passen. Een up-to-date overzicht van alle premies kan je verkrijgen bij de dichtstbijzijnde woonwijzer (adressen onderaan). Zo zijn er federale (onder de vorm van belastingvermindering), Vlaamse, provinciale, stedelijke en netbeheerderspremies. Deze premies zijn vooral bedoeld voor eigenaars, maar sommige premies zijn ook beschikbaar voor huurders.

WELKE DIENSTEN KAN STAD ANTWERPEN LEVEREN I.V.M. CO-VERGIFTIGING?

Je bent bezorgd over de veiligheid van je woonst of je bent het slachtoffer geworden van een CO-vergiftiging: je kan een aanvraag indienen om een gratis woonkwaliteitsonderzoek te starten bij de dichtstbijzijnde woonwijzer van stad Antwerpen (contactgegevens, zie verder bij adressen)

Je wil weten of je in aanmerking kan komen voor een premie om je woning aan te passen, zodanig dat jij of je huurders minder risico lopen op CO-intoxicatie: contacteer de woonwijzer van stad Antwerpen voor alle beschikbare info rond premies en belastingvermindering.

Je denkt dat CO jouw gezondheidsproblemen veroorzaakt: contacteer je huisarts. Als deze een bijkomende binnenhuisonderzoek wenst, stuur dan een door de huisarts ingevuld aanvraagformulier naar de medisch milieukundige (MMK) bij Lokaal Gezondheidsoverleg stad Antwerpen (LOGO). De MMK zal samen met je huisarts een onderzoek starten om na te gaan of jouw gezondheidsklachten te maken hebben met CO-vergiftiging (adres achteraan).

ZIJN ER WETTEN EN NORMEN OM JE GEZONDHEID TE BESCHERMEN?

FEDERAAL

Aardgas, Propaan en Butaan

- > De Belgische normen **NBN D 51-003**, **NBN D 51-006** en **NBN B 61-002** leggen verplichtingen op wat betreft de toevoer van verse lucht en de afvoer van de verbrandingsgassen. Men maakt wel een onderscheid tussen 'nieuwe' en 'bestaande' installaties (van vóór 29 juli 2004).
- > Voor wat 'nieuwe' installaties betreft is het verplicht om de werken te laten uitvoeren door een gekwalificeerd installateur.
- > De controle van een 'bestaande' installatie kan gebeuren door een gekwalificeerd installateur of een door het Ministerie Van Economische zaken geaccrediteerd keuringsorganisme.
- > Alle aardgastoestellen moeten van de categorie I_{2E+} zijn.
Bij een 'bestaande' installatie zonder schoorsteenafvoer is het verplicht om in de badkamer waar een gasgeiser of een verwarmingstoestel is geïnstalleerd:
 - een niet afsluitbaar toevoerrooster voor verse lucht van minimum 150 cm² (nuttige doorlaat, dus de som van de gaatjes!) te voorzien, liefst rechtstreeks naar de buitenlucht (onderaan in de deur kan ook op voorwaarde dat de lucht via maximum 2 aanpalende lokalen uiteindelijk van buiten komt)
 - bovenaan in een buitenmuur een rooster te plaatsen voor afvoer van de verbruikte lucht en de waterdamp. (Het gebruik van installaties zonder schoorsteenafvoer is sterk af te raden.)
- > **Vanaf 1 januari 1996 mogen enkel nog warmwatertoestellen/keukengeisers (type A) verkocht worden met het CE-keurmerk en van het type A_{1AS} (met atmosfeerbeveiliging).**

Enkel wanneer de installatie van je keukengeiser op gas (geiser type A van 5 liter/minuut) uitgevoerd werd vóór 1989, mag je deze gebruiken voor het voeden van een douche en dan nog op voorwaarde dat:

- de opstellingsruimte van de geiser een volume van minstens 12 m³ heeft;
- in de opstellingsruimte een niet-afsluitbare toevoerrooster van 150 cm² onderaan in de ruimte is voorzien;
- een niet afsluitbare afvoerrooster van 150cm² is voorzien, rechtstreeks naar de buitenlucht toe en hoger geplaatst dan de bovenzijde van de geiser.

Bij installaties uitgevoerd sinds 1989 is het *verboden* nog zulke keukengeiser op gas te gebruiken voor het voeden van een douche of voor een ander gebruik dat grote volumes warm water nodig heeft.

> **Alle gastoestellen die bestemd zijn voor aansluiting op een afvoerkanaal /schoorsteen** (bv. badgeisers, gaskachels, centrale verwarmingstoestellen) **moeten uitgerust zijn met een beveiliging tegen terugslag van de verbrandingsgassen (bv. TTB)**. Zij moeten aangesloten worden op een degelijk werkend afvoerkanaal voor de verbrandingsgassen dat boven het dak uitmondt.
(zie voorschriften Inforgas bij KVBG).

> **De gasleverancier** moet alleen nagaan of en bevestigen dat de installatie lekdicht is (om explosies te voorkomen). Als een gasleverancier een tekortkoming vaststelt, moet hij de klant verwittigen (anders verzuimt hij een persoon in gevaar hulp te verlenen). Een verplichting om de installatie te controleren is er niet. Hij heeft wel het recht de gastoevoer af te sluiten bij ontoelaatbare situaties.

K.B. van 6 januari 1978: Voor **stookolie- of kolenketels** is het onderhoud verplicht om luchtvervuiling te voorkomen. Dit houdt in:

- het vegen van de schoorsteen;
- het schoonmaken van de leidingen en een controle van de dichtheid van de verschillende voegen van de ketel;
- een controle van de verbranding: dit laatste moet worden uitgevoerd door een door het Vlaams Gewest erkend technicus. Vraag naar deze erkenning. Een bijgewerkte lijst met de erkende technici is beschikbaar voor de verschillende gewesten (zie adressen).

Momenteel regelt geen enkele wetgeving de toegang tot het **beroep van schoorsteenveger**. Iedereen kan zich dus aanbieden als schoorsteenveger (zie preventie-tips voor keuze) Het is **verboden** om een treksleutel te plaatsen op de buis voor de aansluiting van een kachel (gaskachel, oliekachel, kolenkachel of houtkachel) op een schoorsteen.

VLAAMS

Vlaamse Wooncode: aan huurwoningen worden kwaliteitsnormen opgelegd. Deze normen zijn opgenomen in de Vlaamse Wooncode. Als een woning niet voldoet aan deze normen kan de burgemeester, op basis van een kwaliteitsonderzoek en een advies van Wonen-Vlaanderen, een woning ongeschikt en/of onbewoonbaar verklaren. Met je klachten over de kwaliteit van een woning kan je in eerste instantie steeds terecht bij je lokale woonwijzer.

Volgens **het Vlaams Binnemilieubesluit** (B.S. 19-10-2004) gelden volgende kwaliteitsnormen voor het binnenmilieu:

- ≤ 5,7 mg/m³ CO als richtwaarde (daggemiddelde)
- ≤ 30 mg/m³ CO als interventiewaarde (uurgemiddelde)

STEDELIJK

De burgemeester is verantwoordelijk voor de veiligheid en de volksgezondheid.

Deze taken van de burgemeester worden op stedelijk gebied uitgevoerd door o.a.:

1. **Woonkwaliteit:** De stedelijke wooninspectie heeft in 2005, na melding of klacht, de bouwtechnische kwaliteit van 911 woningen onderzocht in het kader van de Vlaamse Wooncode

2. **Openbare veiligheid:** Zo worden in het kader van de nieuwe gemeentewet door de cel Krot Op van de politie en de dienst Integrale Veiligheid van de stad Antwerpen, elk jaar ongeveer 25 woningen onmiddellijk onbewoonbaar verklaard omwille van het CO-gevaar. De eigenaar moet de installatie dan volledig laten keuren alvorens hij de woning terug in gebruik neemt. De bewoners worden ondertussen opgevangen door de dienst slachtofferhulp.

➤ **Uit de politiecodex van stad Antwerpen:**

Onderafdeling 3 - Onderhouden en herstellen van ovens, schoorstenen en rookkanalen. Artikel 176.- Ovens, schoorstenen en rookkanalen moeten in goede staat onderhouden worden en desgevallend hersteld worden.

➤ **Uit de bouw- en woningverordening van stad Antwerpen:**

VII. Uitsprongen allerhande

Art 29.1: Schoorstenen: Voor platte daken zullen ze ten minste 0,75 meter boven het dak opgetrokken worden. Voor schuine daken zullen ze zich minstens verheffen tot aan de hoogte van de nok en tot hoogstens 0,60 meter boven de nok. (KVVBG, dossier Inforgas, schrijft andere voorschriften voor).

IX. Gezondheid en comfort van de gebouwen

Art 57: Ventilatie van lokalen

Art 63: Verwarmingstoestellen en -installaties, schoorstenen, ovens, fornuizen en open haarden: schoorstenen, smidsen, ovens, fornuizen en open haarden moeten derwijze gebouwd worden dat alle brandgevaar voorkomen wordt en men ze gemakkelijk kan vegen. De eigenaars of huurders moeten ze bestendig in goede staat **onderhouden**. Met het oog op het **vegen van schoorstenen** en het doelmatig blussen van mogelijke schoorsteenbranden, moet elk schoorsteenkanaal, ter hoogte van de hoogste verdieping of op de zolder voorzien worden van een reinigungsopening met degelijke afsluiting, die steeds bereikbaar en bedrijfszeker moet zijn. Een reinigungsopening wordt echter niet vereist voor schoorstenen die uitmonden boven een gemakkelijk bereikbaar plat dak en waarvan de uitmonding zich hoogstens 1m75 boven gezegd dak bevindt.

AANNEMERS ZOEKEN

Een lijst van aannemers voor sanitair, dakbedekking, centrale verwarming, elektriciteit, enz. vind je in de **Gouden Gids** onder de rubriek '**vrije beroepen**'. Via het **internet** kun je ook een vakman zoeken op de website: www.ikzoekeenvakman.be.

Er bestaan **geregistreerde en niet-geregistreerde aannemers**:

- > de **geregistreerde aannemer** heeft de juiste getuigschriften, is bekwaam om bepaalde werken uit te voeren, is in orde met zijn betalingen aan de fiscus en aan de sociale zekerheid. Hij heeft een registratienummer, dat je in het plaatselijke BTW-kantoor kan controleren. Een lijst van geregistreerde aannemers is beschikbaar bij het Ministerie van Financiën (zie verder bij adressen). Werken met een geregistreerde aannemer is niet verplicht, maar het geeft wel bepaalde kwaliteitsgaranties. Bovendien heb je een echte overeenkomst en facturen, zodat je als opdrachtgever sterker in je schoenen staat bij eventuele problemen met de aannemer.

Werken met een geregistreerde aannemer is voor de meeste huisvestingspremies en fiscale voordelen een voorwaarde om in aanmerking te komen.

Voor een veilige aardgasinstallatie doe je best beroep op een **gehabiliteerd aardgasinstallateur**. Deze installateurs volgen regelmatig opleidingen m.b.t. de veiligheid van installaties en beschikken over de nodige kennis van de normen. Bovendien wordt jaarlijks een steekproefcontrole uitgevoerd op één van zijn installaties. Een gehabiliteerd vakman is de beste waarborg voor kwaliteit en veiligheid. Op de website www.gasinfo.be vind je de lijst van gehabiliteerde aardgasinstallateurs in jouw regio.

Sommige aannemers zijn aangesloten bij de **Nationale Confederatie van het Bouwbedrijf**. De aansluiting bij de Confederatie Bouw biedt je bijkomende zekerheid omdat de aannemers permanent gevormd en bijgestaan worden door hun organisatie. Op de website van de Confederatie Bouw kan je nagaan of een door jou gekozen aannemer geregistreerd is, een vestigingsattest heeft, etc.

(zie verder bij adressen)

ADRESSEN, INTERESSANTE LINKS, DOWNLOADBARE FOLDERS (A-Z)

> Antgifcentrum Brussel:

c/o Hospitaal Centrum van de Basis Koningin Astrid,
Bruynstraat 1, 1120 Brussel, 02 264 96 36, info@poisoncentre.be,

www.poisoncentre.be/nl/index.php

- Medisch advies (24/24): 070 245 245
- Downloadbare folder: Wel thuis: CO-vergiftiging voorkomen:
www.poisoncentre.be/nl/downloads/co-brochure.pdf

> Brandweer Antwerpen

Sint-Jacobsmarkt 58, 2000 Antwerpen, 03 213 89 11,

www.antwerpen.be/eCache/BTH/373.html,

- CO-info: www.antwerpen.be/eCache/BTH/6/489.cmVjPTI5MjY.html
- Downloadbare folder: CO... Een seriemoordenaar:
www.antwerpen.be/docs/Stad/Onafhankelijke_diensten/Brandweer/preventie/Preventietips/CO_folder.pdf

> Dienst Gezondheidsbevordering van de Socialistische Mutualiteiten:

Sint-Jansstraat 32-38, 1000 Brussel, 02 51 50 391,

gezond.mail@socmut.be, www.gezondmail.be

- CO-info: www.gezondmail.be/GezondMail/Gezondheid+en+ziekte/Gezond+leven/CO+vergiftiging.htm
- Downloadbare folder: CO-vergiftiging. Wat moet je erover weten?:
www.gezondmail.be/GezondMail/Brochures/Extra/CO+campagne.htm

> Huurdersbond Antwerpen:

Langstraat 102, 2140 Borgerhout, 03 272 27 42,

antwerpen.huurdersbond@antwerpen.be, www.huurdersbond.be

> Koninklijke Vereniging der Belgische Gasvaklieden (KVBG):

Rodestraat 125, 1630 Linkebeek, 02 383 02 00,

kvbgb@kvbg.be

- Aanbevelingen i.v.m. installaties met open aardgastoeestellen:
Dossier 2 Inforgas
- Info over goedgekeurde toestellen en degelijk gevormde gasinstallateurs:
www.gasinfo.be

> **Medisch milieukundige bij LOGO stad Antwerpen:**

Van Immerseelstraat 11-23, 2018 Antwerpen, 0494 52 30 52,

mmk.herlindesmet@skynet.be, www.mmk.be (regionale pagina).

- Laat je niet ver®(g)assen 'up-to-date': www.mmk.be/stadantwerpen
- Algemene CO-info: www.mmk.be/vrij.cfm?id=191
- Downloadbare CO-info: www.mmk.be/afbeeldingen/File/Fiche%20CO.pdf
- Aanvraagformulier voor gezondheidsonderzoek binnenmilieu: www.mmk.be/afbeeldingen/File/Aanvraagformulier_BiMi.pdf

> **Vlaamse overheid, Agentschap Wonen-Vlaanderen, Dienst Wonen Antwerpen:**

Copernicuslaan 1 Bus 4, 2018 Antwerpen, 03 224 61 16,

ivan.peeters@rwo.vlaanderen.be, www.bouwenenwonen.be

- Vlaamse Wooncode: www.arohm.be/bouwenenwonen-topics-regelgeving-wonen-vlaamse-wooncode.html

> **Ministerie van Financiën, Afdeling Geregistreerde Aannemers:**

Tabaksvest 50, 2000 Antwerpen, 03 222 47 11

> **Nationale Confederatie van het Bouwbedrijf:**

Lombardstraat 34/42, 1000 Brussel, 02 545 56 00,

info@confederatiebouw.be, www.confederatiebouw.be

- Vakmensen zoeken: www.confederatiebouw.be/builders/search/searchPartcompnamecat.NL.asp
www.ikzoekeenvakman.be

> **Provinciaal Veiligheidsinstituut:**

Jezusstraat 28, 2000 Antwerpen, 03 203 42 00

- Permanente tentoonstelling over CO

> **Stad Antwerpen, Woonwijzer:**

woonwijzer@stad.antwerpen.be

Woonwijzer Binnenstad (2000 Antwerpen, Linkeroever):

Klapdorp 18, 2000 Antwerpen, 03 225 09 85

Woonwijzer Zuid (2020 Kiel, Hoboken, Wilrijk):

Abdijsstraat 253-255, 2020 Antwerpen, 03 257 30 95

Woonwijzer Noord (2060 Antwerpen, Merksem):

Pochoekstraat 136, 2060 Antwerpen, 03 236 21 25

Woonwijzer Centrum (Borgerhout, 2018 Antwerpen, Berchem):

Langstraat 102, 2140 Borgerhout, 03 236 60 77

Woonwijzer Deurne (2100 Deurne):

Tunrhoutsebaan 18, 2100 Deurne, 03 324 70 58

> **Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG),
Dienst Ongevallenpreventie in de Privé-sfeer:**

G. Schildknechtstraat 9, 1020 Brussel, 02 422 49 49, mia.vanlaeken@vig.be,

www.vig.be

- CO-info:

www.vig.be/content.asp?nav=themas_ongevallenpreventie&selnav=499

- CO-vormingspakket voor scholen en organisaties:

www.vig.be/publication.asp?nav=themas_ongevallenpreventie#

- Downloadbare folder: CO. Een stille moordenaar in huis.

Preventie van vergiftiging door koolstofmonoxide:

www.vig.be/content/pdf/OP_co_brochure.pdf

Deze brochure kwam tot stand door een samenwerking met de medisch milieukundige bij LOGO Stad Antwerpen en gezondheidsdienst, woondienst, woonwijzer, brandweer, Antigifcentrum, Huurdersbond, integrale veiligheid, Krot Op, enz.

Na publicatie (oktober 2006) kunnen sommige gegevens snel verouderen. Kijk daarom naar de website van de medisch milieukundige bij Logo Stad Antwerpen om na te gaan of er sindsdien nog veranderingen gebeurd zijn.

Op de website worden de gegevens up-to-date gehouden.

www.mmk.be/stadantwerpen

COLOFON

Redactie

Herlinde Smet, OCL vzw

Eindredactie

Elke Keppens, stad Antwerpen / sociale zaken

Fotografie

Vlaamse medisch milieukundigen,

Agentschap Wonen-Vlaanderen, stad Antwerpen

Koninklijke Vereniging Belgische Gasvaklieden, Eandis, Corbis

marketing en communicatie, woondienst, integrale veiligheid

medisch milieukundige bij Lokaal Gezondheidsoverleg

Stad Antwerpen vzw

stad Antwerpen

Realisatie

Vormgeving - lay-out

Anne Verlent

Druk

Roels Printing

Verantwoordelijk uitgever

Dr Van Alsenoy, Lokaal Gezondheidsoverleg Stad Antwerpen vzw,

Van Immerseelstraat 11-23, 2018 Antwerpen

Deze brochure probeert een volledig overzicht te geven van alle mogelijke informatie rond CO-vergiftiging en welke diensten/organisaties je in stad Antwerpen hiervoor kan aanspreken.

in samenwerking met

